

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 14.12.2020
Sirküler No : 2020/095

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

7257 SAYILI ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN İLE DOĞAL GAZ VE MADENCİLİK SEKTÖRÜNE YÖNELİK YAPILAN VERGİSEL DÜZENLEMELER

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

2 Aralık 2020 tarih ve 31322 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak tüm maddeleri aynı gün yürürlüğe [7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) (Kanun) ile madencilik, doğal gaz ve elektrik sektörüne yönelik bazı düzenlemeler yapılmıştır.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2019 yılında 9,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.809 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 88.110 kişi çalışmaktadır.

Bu Sirkülerimizin konusunu, Kanunla yapılan vergisel düzenlemeler oluşturmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

1. DOĞAL GAZ PİYASASI KANUNU EK 1 İNCİ MADDESİ KAPSAMINDAKİ DEVİRLERE İLİŞKİN BÜTÜN DEVİR, TEMLİK VE İNTİKAL İŞLEMLERİ İLE BU İŞLEMLERDEN DOĞAN KAZANÇLAR VE BU İŞLEMLERLE İLGİLİ OLARAK DÜZENLENECEK HER TÜRLÜ SÖZLEŞME, PROTOKOL VE KÂĞITLAR DAMGA VERGİSİ DÂHİL HER TÜRLÜ VERGİ, RESİM, HARÇ VE BENZERİ MALİ YÜKÜMLÜLÜKLERDEN İSTİSNA EDİLMİŞTİR:

Kanunun 9 uncu maddesiyle 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“Şirket kurulumu ve devir

EK MADDE 1 - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları tarafından bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye’deki şubelerinin bulunduğu yerlerde söz konusu şirketlerin ortaklarınca, işletme konuları, ticaret unvanları, sermayeleri ve ortaklık payları aynı kalmak suretiyle, bu madde ve özel hukuk hükümlerine tabi olmak ve ikinci fıkrada belirtilen işlemleri gerçekleştirmek üzere, Cumhurbaşkanı kararıyla ayrı birer şirket kurulabilir. Bu şirketler, bu madde ve 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu maddeye aykırı olmayan hükümlerine göre Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü de alınmak suretiyle hazırlanacak esas sözleşmelerinin tescil ve ilanı ile faaliyete geçerler.

Kurulan şirketler faaliyete geçmelerini müteakip en geç altı ay içerisinde yurt dışındaki şirketlerle yapacakları protokollerle, yurt dışındaki şirketlerin her türlü; haklarını, alacaklarını, yükümlülüklerini, taşınurlarını ve taşınmazlarını, gemilerini ve taşıtlarını, ruhsatlarını ve lisanslarını, fikri ve sınai haklarını, uluslararası kuruluşlar ve şirketler nezdindeki hisselerini ve ortaklıklarını, sözleşmelerini ve kredi anlaşmalarını, araçlarını, gereçlerini ve malzemelerini, yazılımlarını ve donanımlarını, yazılı ve elektronik ortamdaki kayıtlarını ve diğer dokümanlarını, taraf olduğu davaları ve icra takiplerini, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki borçlarını ve personeli devralabilirler. Söz konusu devir işlemlerinin tamamlanmasıyla beraber, yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye’deki şubeleri talep üzerine tasfiyesiz terkin olunur. Bu devirlere ilişkin bütün devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerden doğan kazançlar ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü sözleşme, protokol ve kâğıtlar damga vergisi dâhil her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden istisnadır. Bu devir işlemlerine ve protokollere ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yetkilidir. İlgili mevzuatta yurt dışındaki şirketlere yapılan atıflar devir işlemlerinin tamamlanmasını müteakip ilgisine göre Türkiye’de kurulan şirketlere yapılmış sayılır.

Kurulan şirketler, işletme konusu dâhilinde olmak kaydıyla 11/9/1981 tarihli ve 2522 sayılı Kamu Kuruluşlarının Yurt Dışındaki İhalelere Katılması Hakkında Kanuna tabi olmaksızın yurt içinde ve yurt dışında gereken faaliyetleri yürütmeye yetkilidir. Bu şirketler hakkında; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, ceza ve ihalelerden yasaklanma hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun kuruluşu ve tescile, aynı ve nakdi sermaye

konulmasına, sermaye ve kanuni yedek akçelerle ilgili olarak kendiliğinden sona ermeye ilişkin hükümleri, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaz. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Kurulan şirketlerde 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir.

Kurulan şirketlerin ortaklık yapısını değiştirmeye, yurt içinde ve yurt dışında şirket kurmasına veya bir şirkete yüzde elliden fazla hisseyle ortak olmasına karar vermeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

Bu madde ile özetle,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı ortaklıkları tarafından yurt dışında kurulan ve hâlihazırda özellikle petrol, doğal gaz ve madencilik alanlarında faaliyet göstermekte olan şirketlerin Türkiye’deki şubelerinin bulunduğu yerlerde Cumhurbaşkanı kararıyla aynı şirketlerin ortaklarınca işletme konuları, ticaret unvanları, sermayeleri ve ortaklık payları aynı kalmak kaydı ile ayrı birer şirket **kurulabilmesi**,
- Kurulacak şirketlerin yurt dışındaki şirketlerin her türlü haklarını, alacaklarını, yükümlülüklerini, taşınır ve taşınmazlarını, personellerini vb. yapılacak protokollerle **devralabilmesi**,
- Devir sonrası yurt dışındaki şirketlerin Türkiye’deki şubelerinin tasfiyesiz terkinini,
- Bu kapsamdaki **devirlere ilişkin bütün devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerden doğan kazançlar ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü sözleşme, protokol ve kâğıtların damga vergisi dâhil her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden müstesna olduğu**,
- Kurulacak şirketlerin esnek ve dinamik bir yapıya sahip olmalarını teminen tabi olacağı ve muaf tutulacağı mevzuat hükümleri,

düzenlenmiş bulunmaktadır.

Her ne kadar, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunan yani tam mükellef olan şirketlerin devirleri, kayıtlı değerler üzerinden kül hâlinde Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 19’uncu maddesi kapsamında vergisiz olarak yapılabilmeyle birlikte, bu düzenleme ile yurt dışında kurulu olan bu şirketlerin Türkiye’de dar mükellef olarak değerlendirilen şubelerinin kapatılması öngörüldüğünden, söz konusu şubelerin tasfiyesi nedeniyle doğabilecek tüm vergisel yükümlülükleri önlemek amacıyla geniş kapsamlı bu istisna hükmünün getirildiği anlaşılmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi gereğince, yukarıda belirtilen devir işlemlerinin KDV bakımından geçerli olmasını sağlamak amacıyla 7257 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile ayrı bir düzenleme yapılarak KDV Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 41 - 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

Bu madde uyarınca,

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında tasfiyesiz terkin edilecek şubelerden yeni kurulacak şirketlere yönelik tüm devir işlemleri katma değer vergisinden müstesna olacaktır.
- Bu istisna kapsamında yüklenilen KDV’lerin indirim konusu yapılması mümkündür, ancak indirim yoluyla giderilemeyen vergilerin iade edilmesi mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu şubelerin tasfiyesiz terkin edilecek olmaları nedeniyle devir tarihi itibarıyla mevcut KDV birikimleri zaten devralan yeni şirketlere intikal edecektir.

2. MADENCİLİK SEKTÖRÜNE YÖNELİK DÜZENLEMELER:

2.1. Ocak Ayının Sonuna Kadar Yatırılmayan Ruhsat Bedelinin Gecikme Zammı Oranında Artırılarak Haziran Ayının Son Gününe Kadar Ödenmesine İmkân Verilmiştir:

3213 sayılı Maden Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince, Maden Kanununa göre ruhsat bedellerinin tamamının her yıl ocak ayının sonuna kadar yatırılması zorunlu olup, ilgili bedelin tamamının ocak ayında yatırılmaması halinde yatırılmayan kısmın iki katının ruhsat bedeli olarak haziran ayının sonuna kadar yatırılması gerekmektedir. Aksi halde ruhsat iptal edilmekteydi.

7257 sayılı Kanunun 2’nci maddesi ile 3213 sayılı Maden Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının beşinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmek suretiyle, Ocak ayının sonuna kadar yatırılmayan kısmın o yıl Haziran ayının son gününe kadar gecikme zammı oranında artırılacağı hükme bağlanmıştır:

“Ruhsat bedelinin tamamının ocak ayının sonuna kadar yatırılmaması halinde yatırılmayan kısmın o yıl haziran ayının son gününe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında artırılarak ruhsat bedeli olarak yatırılması zorunludur, aksi halde ruhsat iptal edilir.”

Böylece Haziran ayına kadar ödenecek tutar iki kat değil gecikme zammı oranında artırılarak belirlenecektir. Buna rağmen ödenmem halinde eskiden olduğu gibi yine ruhsat iptal edilecektir.

2.2. Borcu Yoktur Belgesi İstenecek İşlemler Azaltılmıştır:

5018 sayılı Kanuna tabi olan Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün, 3213 sayılı Maden Kanunu ve diğer kanunlar kapsamında hak sahiplerine yapacağı ödemelerde 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinde belirtilen hükme uygun olarak hak sahiplerinin Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçları sorgulanmakta (yani borcu yoktur belgesi istenmekte) ve eğer borç varsa, vadesi geçmiş borcu karşılayacak miktar ayrıldıktan sonra kalan kısmın ödemesi gerçekleştirilmektedir.

7257 sayılı Kanunun 2'nci maddesi ile 3213 sayılı Maden Kanununun 13 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle, **maden arama ve işletme ruhsatlarının verilmesi, birleştirilmesi, sürelerinin uzatılması, devir ve intikalleri ile çevreyle uyum bedeli iadelerine ilişkin müracaatlar dışındaki işlemlerde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranması zorunluluğu kaldırılmıştır.**

Saygılarımızla.